Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 35. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 22-го ЛЮТОГО 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 22, 1985 No. 35. VOL. XCI.

ЧЛЕНИ ІНІЦІЯТИВНОЇ ГРУПИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ІНВАЗІЇ АФГАНІСТАНУ

Ню Йорк (В-во „Сучасність"). — Між документами українського самвидаву п.н. „Хроніка Католицької Церкви в Україні", про яку вже повідомлялось, є дуже вимовна заява, написана тоді міністрові збройних сил СССР Устінову в справі Афганістану:

Внизу повний текст заяви, писаної у Львові 21-го червня 1984 року:

„У зв'язку з посиленням ескаляції війни в Афганістані, де, як відомо, у складі окупаційних військ СРСР беруть участь і наші українські діти, яких російська військова адміністрація насильно, без їхньої згоди погнала на афганську бойню погибати за чужі великодержавні інтереси Москви, ми, члени української Гельсінкської ініціятивної групи захисту прав віруючих та Церкви на Україні, виявляємо свій протест щодо усталених традицій московського уряду використовувати українців у військових діях поза межами СРСР у колоніяльних війнах, які уряд СРСР провадить у власних цілях. Афганський народ не зробив жадних збитків УРСР, не захопив ні п'яді нашої землі. Афганський народ так само не загрожує Україні ні своїм існуванням, ні своїм прагненням виборoти свою волю від чужого займанця, яким являється Москва.

А тому — ми, як християни, і як члени української нації, як клір Української Католицької Церкви, виражаємо свій протест проти насильного і неправомірного запроторення наших українських юнаків у несправедливу війну в Афганістані, що її веде уряд СРСР проти волелюбного афганського народу.

Українська Католицька Церква бере під свою опіку та захист всіх українців, що перебувають у теперішній час в Афганстані, за вийнятком тих українців, які служать у загонах КҐБ. Апелюючи до широких міродайних кіл світу, ми просимо не рахувати українських військовослужбовців, що перебувають в Афганістані не по своїй волі, як військових злочинців — вся повнота вини паде на уряд СРСР.

Дана заява є офіційним документом, за яким у майбутньому міжнародному трибуналі, українців, що насильно загнані на бойню до Афганістану, будуть реабілітовані. За авантюру вищих військових кіл СРСР в Афганістані відповідальний російський шовінізм і, відомо, 80 процентів офіцерського складу збройних сил СРСР є ярими шовіністами і людоненависниками.

Україна на власній шкірі відчула і постійно відчуває політику геноциду по відношенню до української нації з боку Москви. Якщо б УРСР мала власні збройні сили ,які вели б війну в Афганістані, то в такому випадку виключно всі особи, що брали б участь у цій несправедливій війні, носили б тавро окупанта. Українці не хочуть ні воювати, ні цієї злочинної війни - нам потрібна воля, доброзичливість народів світу, мирне щастя для наших дітей, як на сьогодні, так і на завтра.

Голова Ініціятивної групи захисту прав віруючих та Церкви на Україні
Васили Кобрин,
секретар о.
Григорій Будзинський
член Ініціятивної групи
Йосип Тереля".

КОМАНДИР ПОВСТАНЦІВ РОЗПОВІДАЄ ПРО СТРАХІТТЯ В АФГАНІСТАНІ

Вашінгтон. — Командир бригади афганських повстанців Раматулят Сафі, борець за свободу Афганістану від самих початків совєтської окупації його країни в 1979 році, виступив тут на спеціяльному зібранні спонзорованому Комітетом за вільний Афганістан і сенаторами Стівеном Симсом, республіканцем з Айдаго, і Полом Саймоном, демократом з Іллиной, й розповів про дуже грізну ситуацію в Афганістані, спричинену совєтською окупаційною владою. Він навіть думає, що Уряд З'єднаних Стейтів Америки повинен вийти з ініціятивою створення міжнародної комісії під наглядом Об'єднаних Націй, яка перевірила б справу на місці, бо окупанти довели афганський нарід до такого стану, що сьогодні почимають вмирати від епідемічних хворіб вже не десятки, не сотні, а тисячі цивільних афганців.

Згаданий командир думає, що держави, які досі допомагали повстанцям, повинні звернути також увагу на допомогу для цивільного населення і рятування зокрема дітей й молоді, якими не тільки ніхто не опікується, але навпаки місцева комуністична влада і совєтські окупанти посилюють процес занепаду і вимирання цивільного населення в Афганістані, вважаючи його природним симпатиком антикомуністичних повстанців і противником комунізму взагалі.

„Тому, що повстанці знайшли способи зменшення своїх втрат і виживання з мінімальним зовнішнім постачанням, совєтська влада і військове командування, а зокрема окремі каґебівські частини, вистрілюють все, що живе в Афганістані: дітей, старших осіб, жінок, звірят, птицю тощо", — заявив Р. Сафі американським приятелям. „Перед тим заки я проситиму Адміністрацію президента Р. Реґена про допомогу зброєю і амуніцією, якої нам не вистачає для ведення дальшої боротьби із совєтськими загарбниками і їхніми афганськими спомагачами, я проситиму насамперед про медикаменти, харчі і одяг для мого терплячого народу", — сказав афганський командир тим, які прийшли, щоб послухати правду від безпосереднього свідка подій в Афганістані.

Він повторив дещо з раніших інформацій, наприклад про „диванне бомблення" афганських поселень, зумисне затроювання водних резервуарів в околицях дії повстанців, вживання хемічної зброї, зокрема нервного газу у боротьбі проти антикомуністів, викурювання газом повстанців і цивільних людей, що скриваються у скалистих горах та інші вже відомі тут акти терору, які не мають прикладу в історії людства.

Брак харчів, ліків, молока і цукру для дітей, одягу, фахового медичного персоналу, зокрема лікарів, спричинились до поширення інфекційних хворіб, що перейшли в епідемію. „Аж дивно вам це говорити, але велика частина афганського народу живе сьогодні в кам'яних печерах, як перші люди з камінної доби, а понад три мільйони афганців втекли до сусіднього Пакістану. Інших півтора мільйона мабуть загинули в боротьбі за волю, або померли у численних таборах смерти, що їх приготовили для нас совєтські визволителі", — відмітив командир Сафі.

Москва твердить, що ЗСА допомагають афганським повстанцям, але наявности цієї допомоги майже не видно там. Тому згаданий Комітет старається про зустріч з Президентом і державним секретарем Джорджом Шулцом, щоб справу допомоги для Афганістану „зрушити з місця" і її збільшити.

ПОЛЬСЬКА ВЛАДА ЗВИНУВАЧУЄ „СОЛІДАРНІСТЬ"

Варшава. — Польські власті заявили, що вони мають докази співпраці активістів забороненої профспілки „Солідарність" з Сі-Ай-Ей.

Це обвинувачення базується на документах, що походять з координаційного пункту „Солідарности" в Брюсселі і конфіскованих у польського громадянина Яцека Кнапіка, який вернувся в Польщу після десятирічного перебування в Західній Европі, бажаючи скористати з амнестії, оголошеної режимом Войцєха Ярузельського. Польське пресове аґентство ПАП твердить, що після прибуття на летовище Варшави Кнапік сам передав властям ці документи і що перевірка підтвердила їх автентичність.

Окремі параграфи згаданих документів були прочитані на польській телевізії полковником міністерства внутрішніх справ Збіґнєвом Пудишом, який пояснив, що вони свідчать про контакти „Солідарности" з Сі-Ай-Ей, з керівником американської профспілки Лейном Кирклендом і колишнім дорадником президента ЗСА з питань крайової безпеки Збіґнєвом Бжезінським. За словами Пудиша, вони показують також, що координаційний пункт „Солідарности" в Брюсселі був зв'язаний з групами, що підтримують „Солідарність", майже в усіх країнах Західньої Европи.

Джерела, близькі до „Солідарности", дали зрозуміти, що вони нічого не знають про причетність особи, що називає себе Яцеком Кнапіком, до діяльности профспілки. Представник польського міністерства внутрішніх справ відмовився коментувати цей факт і не захотів повідомити, яким способом до рук Кнапіка могли попасти документи брюссельського координаційного пункту „Солідарности", створеного в 1982 році.

Спостерігачі вважають, що обвинувачення „Солідарности" у зв'язках з Сі-Ай-Ей мають за мету підкріпити недавні погрози польських властей на адресу Лєха Валенси після того, як керівництво „Солідарности" закликало до загального страйку на знак протесту проти підвищення цін на продукти харчування.

М. ТАЧЕР ЗАКЛИКАЄ ДО ОБЕРЕЖНОСТИ У ПЕРЕГОВОРАХ

Прем'єр Марґарет Тачер підходить до подіюму під час виступу в Конгресі ЗСА. Аплодують (вгорі) віцепрезидент Джордж Буш і спікер Палати Репрезентантів Томас О'Нілл.

Вашінгтон. — Прем'єр-міністер британського уряду Маргарет Тачер, яка на протязі двох місяців вже вдруге відвідує З'єднані Стейти Америки, повністю підтримала теперішню політику президента Роналда Реґена. Виступаючи на спільній сесії обидвох палат Конгресу, з участю більшости членів Уряду і дипломатичного корпусу, Тачер закликала позбутися ілюзії, якщо йдеться про переговори з СССР про зменшення міжконтинентальної стратегічної нуклеарної зброї, бо совєти намагатимуться витягнути для себе максимальні користі з цих переговорів, головно вони змагатимуть до припинення дослідів над новою космічною зброєю і цілковитого знищення стратегічної оборонної ініціятиви Президента.

Промову прем'єра М. Тачер, яку популярно називають „залізною жінкою", американські законодавці переривали 24 рази, вітаючи її на початку стоячи, не тільки як почесного гостя Конгресу, але як великого приятеля ЗСА в кожному відношенні і найширшого альянта ЗСА.

М. Тачер виступала в середу, 20-го лютого і її промова тривала понад 30 хвилин у якій вона порушила багато справ переважно зовнішнього характеру з концентрацією на переговори ЗСА і СССР в Женеві, які мають розпочатися в березні цього року. Британський гість закінчила свою промову емоційним закликом до єдности Заходу, бо тільки в єдності „ми зможемо добитися успіхів у переговорах з совєтами", — заявила Тачер. Вона також нап'ятнувала терористичні акти так званої Ірляндської Революційної Армії і заявила, що вона і ірляндський прем'єр-міністер Ґаррет Фіц-Джералд спільно шукають найкращої розв'язки ірляндського питання.

Тоді коли прем'єр-міністра М. Тачер з великими парадами приймали у Білому Домі і на спільній сесії Конгресу, на зовні, біля Капітолю демонстрували прихильники ІРА, викрикуючи гасла „Меґі, Меґі, гов, гов!", „Перемога ІРА", „ІРА є армією визволення" та багато інших. Демонстрантів, якщо брати до уваги велику ірляндську колонію в ЗСА, було небагато. Згідно з оцінкою поліції усіх демонстрантів не було більше як 2,000 осіб.

Після виступу у Капітолі, Р. Реґен і М. Тачер відбули ще формальну зустріч у Білому Домі, а вечором зустрінулись у приміщеннях британської амбасади на спільній парадній вечері влаштованій амбасадою для відзначення 200-річчя дипломатичних зв'язків Великобританії із З'єднаними Стейтами Америки.

В Ню Йорку відбулася доповідь про М. Грушевського

Ню Йорк (ПС УІТ). — Заходом Українського Історичного Товариства й Української Вільної Академії Наук тут відбулася в неділю, 27-го січня ц.р., у приміщенні Академії доповідь д-ра Олександра Домбровського на тему „Вклад М. Грушевського в досліди над ранньою історією України".

Доповідач представив стан дослідів над ранньою історією Руси-України в добі М. Грушевського в контексті тодішніх досягнень історіографії, а в тому й на полі розвитку допоміжних дисциплін історії. В парі з тим кристалізувався світоглядовий напрям розуміння історичного процесу між іншим під впливом народництва, яке на відміну тодішнього імперсько-територіяльного підходу до історії висувало етнічний принцип. На тому принципі М. Грушевський побудував свою нову схему східньоевропейської історії.

В першому томі (1913 рік) своєї монументальної „Історії України-Руси", яку він почав з доби палеоліту, узглядено палеоетнографічну проблематику української території впарі з порушенням питання індоевропейської та слов'янської прабатьківщини.

М. Грушевський виказав власний стиль і незалежність історичного процесу русько-українського Півдня від історичного процесу фіно-московської Півночі.

(Закінчення на стор. 4)

„Експрес" зробив корисну справу

Париж. — Французький тижневик „Експрес" в одному з останніх чисел познайомив своїх читачів з новим резидентом КҐБ в Парижі Владіславом Нічковим.

Народився В. Нічков у 1947 році в Ню Йорку, мабуть в родині дипломата. В 1969 році відбував вишкіл у торговельному представництві СССР у Парижі, після чого неодноразово приїжджав до Франції як експерт з питань торговельного, технічного і наукового співробітництва. У листопаді 1979 року був призначений першим секретарем совєтської амбасади і дуже скоро нав'язав тісні стосунки з багатьма французькими промисловцями. В 1980 році при відвідинах фабрики електронної апаратури Нічков вкрав кілька деталів. Вже той факт, що він знав, що саме треба вкрасти говорить про його добрий технічний вишкіл.

Коли в квітні 1983 року за розпорядженням президента Франсуа Міттерана з Франції було вислано 47 совєтських шпигунів, в їх числі був і тодішній резидент КҐБ в Парижі Четверіков, який після повернення до Москви був призначений заступником завідуючого відділом міжнародної інформації ЦК КПСС. Його місце зайняв В. Нічков.

Тижневик „Експрес" не лише надрукував статтю про резидента КҐБ, але і помістив його знімку, щоб французи, зустрічаючи Нічкова, знали, з ким мають справу.

Було б дуже добре, якби й інші газети і журнали у вільному світі підтримали приклад нашого тижневика і почали знайомити своїх читачів з тими, хто провадить підривну і шпигунську діяльність у країнах вільного світу, — заявили речники журналу.

В летунській катастрофі в Еспанії загинуло 148 осіб

Більбао, Еспанія. — Під час приземлення на летовищі міста Більбао розбився літак типу Боїнг-727 еспанської авіяційної лінії Іберія, на покладі якого було 141 пасажири і сім членів залоги. Літак ішов на зниження з висоти одного кілометра і вдарився у схил гори. Серед пасажирів літака були міністер праці Болівії Ґонсальо Ґузман і колишній міністер заграничних справ Еспанії Ґреґоріо Льопез Браво. Очевидці твердять, що всі, хто був на покладі літака, загинули.

Повідомляють, що перед тим, як впасти, літак зачепився за антену на вежі радіопередавальної станції. Катастрофа сталася в Піренеях у 18-ох милях від летовища Сондіка в Більбао. Літак летів з Мадриду до Більбао, що знаходиться на північному сході Еспанії. Диспетчерська служба летовища Більбао втратила зв'язок з пілотами літака за 15 хвилин перед катастрофою. Обломки літака розкидані на віддалі двох миль.

Це вже третя катастрофа з людськими жертвами в Еспанії за останні місяці. 27-го листопада 1983 року в повітрі зайнявся і розбився недалеко від мадридського летовища Боїнг-747 колюмбійської компанії „Авіянка". Із 192 осіб, що були на ньому, загинуло 181.

Не минуло й двох тижнів, як 7-го грудня того ж року над мадридським летовищем Барагас літак типу Боїнг-727 еспанської компанії Іберія зударився з пасажирським літаком типу Ді-Сі-9. Оба літаки згоріли. Загинуло 42 особи, що були на покладі „Боїнга".

Найбільша авіяційна катастрофа також сталася на еспанській території 27-го березня 1977 року, коли при зударі на землі згоріли Боїнг-747 компанії КЛМ і Боїнг-747 компанії Пан-Амерікен. Тоді загинуло 582 особи.

Українці в Польщі плянують будову бурси

Варшава, Польща. — „Наше Слово", одинокий український часопис друкований у Польщі, помістив у 3 числі з 20-го січня 1985 року такий комунікат: „Підготовка до будови інтернату".

„Громадський комітет будови гуртожитку при Початковій школі No 2 ім. Тараса Шевченка в Білому Борі, який засновано весною 1983 року, поставив собі за мету збудувати інтернат при допомозі освітніх влад та з пожертв українців, від котрих приходить допомога не тільки з країни, але й з-за кордону. Для збирання фондів на цю необхідну домівку для дітей, які прагнуть вивчати рідну мову, засновано два банкові рахунки: для збирання польських злотих та девіз.

Пожертви, які так щедро надходять від усіх, кому не байдуже прищеплювання наймолодшим рідної культури, на 1-го січня 1985 року становлять 4,504,064 злотих, 1,100 американських долярів та 122 англійські фунти.

Досі полагоджено такі справи:

- Громадський комітет будови інтернату звернувся з листом до Воєвідського управління в Кошаліні у справі інформації відносно терену, на якому будуватиметься гуртожиток. Воєвідське управління у відповідь на лист Громадського комітету 17-го липня 1984 року позитивно віднеслось до справи і акцептувало призначену для будови площу на вулиці Двірцевій в Білому Борі;
- Комітет звернувся з проханням до Геодезичного відділу Міського управління в Щецінку виконати лівий бік матриці 1:500 та ситуаційно-висококсні пляни терену. Матеріяли ці, необхідні для того, щоб почати проєкт, отримано 12-го вересня 1984 року;
- Полагоджено з енерґетичним підприємством у Кошаліні справу постачання електроенерґії та з Управлінням міста і ґміни в Білому Борі підключення до каналізації;
- Санітарно-епідеміологічна станція погодилася на льокалізацію інтернату на вулиці Двірцевій в Білому Борі;
- Завершується справа забезпечення постачання води і тепла;

30-го серпня 1984 року комітет виступив з заявою, широко її мотивуючи, до кошалінського воєводи про включення в суспільно-господарському пляні розвитку воєвідства також будови гуртожитку для Шевченкової школи з передбаченням лекційних заль;

- З кошалінським віцекуратором Ришардом Кваcьневским проведено розмову відносно програми реалізації інвестиції;
- Опрацьовано в трьох варіянтах програму інвестиційних потреб Початкової школи No2 ім. Т. Шевченка з українською викладовою мовою. Вибір варіянту залежатиме від кількости зібраних на банковому рахунку грошей. Умовою розпочаття будівельно-монтажних робіт є зібрання від жертводавців біля 60 міль-

(Закінчення на стор. 4)

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ В ТОРОНТО

Торонто. — Великий Шевченківський концерт відбудеться тут в неділю, 3-го березня ц.р., о год. 3:30 по полудні в Мессі голл. У мистецькій частині братимуть участь: симфонічна оркестра, Український Оперний Хор під диригентурою Володимира Колесника, театральний ансамбль „Заграва" та інші.

В СВІТІ

ГОЛОВНОКОМАНДУВАЧ Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) ген. Бернард Роджерс заявив кореспондентам, що він, перестудіювавши нову повітряну оборонну систему, так звану „космічну зброю", запропоновану президентом Роналдом Реґеном, прийшов до переконання, що вона дійсно охоронятиме не тільки З'єднані Стейти Америки, але також всі інші країни західнього альянсу і рівночасно служитиме пострахом для аґресорів. Спеціялісти встановили, що цю космічну зброю, яка не є нуклеарною, можна буде також вживати проти ракет середнього засягу, бо у випадку Европи, міжконтинентальні ракети не входять в рахунок.

МІНІСТЕР ОБОРОНИ в ізраїльському уряді Їцак Рабін заявив кореспондентам, що ізраїльські війська повернуться до південного Ливану, якщо ця частина Ливану знову перетвориться на гнізда терористів і якщо будуть докази на те, що Палестинська Визвольна Організація розбудовує свої випадні бази, скеровані проти Ізраїля, а зглядно північних поселень. „Я не можу обіцяти населенню прикордонної полоси, що ні одне стрільно не впаде на ізраїльську територію, — заявив Рабін, але одне можу сказати, що Ізраїль ніколи не завагається на нову окупацію південної частини Ливану, якщо бачитиме в цьому потребу".

ПЕРЕД СВОЇМ ВИЇЗДОМ до З'єднаних Стейтів Америки прем'єр-міністер Великобританії Маргарет Тачер зустрілась з представниками профспілки вуглекопів, намагаючись переконати їх, що 49-тижневий страйк дуже підриває економіку Великобританії. Розмова Тачер з профспілками була її першою спробою особистої інтервенції. Речник профспілок Норман Вілліс заявив, що розмови з прем'єром „були дуже серйозні", які можуть довести до якогось звороту в недалекому майбутньому. М. Тачер заявила лідерам профспілок, що на її думку, страйк триває задовго і вона буде змушена передати цю справу на обговорення парляменту, якщо робітники й далі відмовлятимуться від праці.

КОМІСІЯ ОХОРОНИ прав людини при Об'єднаних Націях засудила Ізраїль за занедбання цієї ділянки, тобто порушування прав людини на окупованих ним арабських територіях і закликає Раду Безпеки ОН витягнути з цього відповідні консеквенції. З'єднані Стейти Америки були одинокою країною, яка голосувала проти обидвох резолюцій і закликів про покарання Ізраїля.

В АМЕРИЦІ

РЕЧНИКИ ДЕРЖАВНОГО департаменту рішучо заперечили начебто СССР поробив певні заяви щодо збільшення жидівської еміґрації із Совєтського Союзу. Поголоски кружляли, що нібито совєтська делеґація мала видати заяву під час переговорів в Москві між представниками СССР і ЗСА. Говорено, що нібито Москва згодилася на виїзд 50,000 жидів з СССР кожного року. Вправді американська делеґація на переговорах в Москві підкреслила важливість таких питань як права людини й еміґрації у зв'язку з поліпшенням совєтсько-американських відносин, одначе не було жадного конкретного рішення чи навіть дискусії виключно про жидівську еміґрацію.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД В містечку Джексон, Джорджія, відмовився здержати виконання кари смерти над колишнім баптистським пастором Ван Рузевелт Соломоном за вбиття управителя місцевої крамниці. Цей суд також відмовився замінити кару смерти на досмертну в'язницю, чого домагався згаданий вбивник.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР Джордж Шулц, в обличчі значної опозиції в Конгресі проти мілітарної допомоги для антикомуністичних повстанців в Нікараґуа, заявив, що це є „моральним обов'язком" Америки допомагати тим народам, які борються за свободу своїх країн. Він далі твердив, що Адміністрація президента Роналда Реґена робить все можливе, щоб політична „совєтсько-кубинська система правління" не була встановлена в Центральній Америці. Конґресова заборона доставляти тим повстанцям потрібних матеріялів може бути знесена, коли за цим голосуватимуть так Сенат, як теж Палата Репрезентантів десь після 28-го лютого ц.р.

АМЕРИКАНСЬКА ВОЄННА Фльота почала кампанію за новими летунами, які залишають цивільне летунство, пропонуючи їм платні 36,000 дол. на рік та інші додаткові користі. У своєму річному звіті Конґресові, секретар Департаменту фльоти Джан Ф. Ліман заявив, що якщо теперішня тенденція буде продовжуватися, то в 1988 році американська фльота матиме лише половину досвідчених летунів потрібних до обслуги великого американського воєнного летунства.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" — P.O. Box 346 — Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

УНС: 91 плюс 9 = 100

„Свобода" з 1-го березня 1894 року повідомила під багатомовним церковно-слов'янським заголовком „Совершишася", що 22-го лютого 1894 року, в річницю народин Джорджа Вашінґтона народився Український Народний Союз. З того часу минув 91 рік. Це ніяка „округла дата" і це ніякий ювілей. Але за дев'ять років буде 100 літ від тієї події і тоді ми, які доживемо до того часу і ті молодші за нас земляки, які житимуть, відзначатимуть 100-літній ювілей Українського Союзу, як справді історичну для американської України і для всієї України подію.

Дев'ять років, які ще ділять нас від того прийдешнього ювілею, це довгий і недовгий час. За найближчих дев'ять років може статися нова велика війна, можуть землетруси повалити хмародери, можуть трапитися різні великі лиха, можуть виринути несподівано великі нові постаті, які штовхнуть історію на новий шлях. За найближчих дев'ять років може і захитатися могутня сучасна совєтська імперія, бо вже сьогодні виразно видні тріщини в її монструальній будові. Різне може статися, чого нам трудно передбачити, бо тільки один Господь відає це. Проте одно певне: не тільки за дев'ять років, але і за 100 і 200 років, як тільки не прийде загибіль всього культурного світу від якогось непередбаченого катаклізму, залишаться в Америці дві найсильніші фортеці: Церква і Український Народний Союз.

Коли пригадаємо часи перших українських піонерів на цій американській землі і коли пригадаємо часи, коли Перша і Друга світові війни викидали на американський беріг українських ізгоїв із рідної землі, окупованої ворогом, то бачимо, які величезні зміни сталися впродовж того часу. Змінялися й відносини в Українському Народному Союзі. Змінялася їхня первісна роля монопольного керівника українського життя в усіх його ділянках, змінялася атмосфера. Це природний процес, що його старинний грецький філософ окреслив короткими словами: „панта рей" — все пливе, а старий римський поет додав свою мудрість: „Темпора мутантур ет нос мутамур ін інліс" — часи зміняються і ми зміняємось із ними. Проте деякі правди є незмінними. Незмінною є Господня правда, схоплена в 10-ти заповідях і в „Отче наш", незмінним є безсмертний „Заповіт" Шевченка, незмінною є завітня місія Українського Народного Союзу, як „Української Заморської Твердині". Ця місія така, щоби стояти на сторожі інтересів в першу чергу свого членства, але й не членства, а всіх українців, всього українського народу в Україні і на поселеннях у діяспорі сущих. Бути льояльними і добрими, активними американськими громадянами і ширити між ними відомості про Україну і її гірку долю, поки вона відзискає свою втрачену державність, та дбати про матеріяльні і духові інтереси української спільноти, про її культуру, про плекання її мови, про зберігання у глибокому сантименті до батьківщини дітей і внуків прибулих сюди батьків і дідів з України — це ця завітня місія.

Існує вже чимала література до історії УНСоюзу. „Пропам'ятна книга", видана з нагоди 40-літнього ювілею УНСоюзу в 1934 році; „Ювілейний Альманах", що появився з нагоди 50-річного ювілею УНСоюзу в 1944 році; „Українці у вільному світі" з нагоди 60-річного ювілею цієї установи в 1954 році; „Український Народний Союз" Антона Драгана з 1982 року, врешті щорічні календарі-альманахи УНСоюзу і врешті річники „Свободи" від появи першого її числа 15-го вересня 1893 року. Це багатющий матеріял, але все ж розпорошений у названих книгах, брошурах і річниках газети. Є в чому порпатися терпеливому дослідникові, але й це легко доступні джерела, — хіба ще „Основна грамота і статут УНСоюзу", вони найповніше і найавторитетніше джерело до пізнання всієї многогранної історії цієї унікальної установи. Як добре було б, якби впродовж найближчих дев'яти років появилася така велика книга п. з. „Історія 100-річчя Українського Народного Союзу". Не книжка характеру альманаха із статтями і споминами різних авторів, а книга з науковим підходом до тематики, з уваги на хронологію і прагматику, що її вимагає наукова методика, така книга, яка була б прецінним вкладом в історію українського поселення в діяспорі. „Свобода" дала поштовх до створення УНСоюзу, згодом УНСоюз перейняв „Свободу", як свій орган. Це природно: батьки дають життя і виховують дитину, а дитина згодом піклується батьками. Може цей наш поштовх до написання повної історії УНСоюзу здійсниться хай на його 100-літній ювілей.

Юрко Повстенко

ЄДИНИЙ ВИХІД

Останнього тижня українська преса принесла важливі вістки: Протирусифікаційний комітет закінчив свою функцію і в своєму комунікаті видав заклик до громадянства, щоб найближчого часу створити всегромадський комітет для відзначення 1000-річчя Хрищення Руси-України. („Свобода" з 31-го січня). У тій самій газеті вміщено репортаж, що „Волл Стріт Джорнал" опублікував реакцію Володимира Половчака на книжку Саманти Смит, і на цю тему Степан Женецький дає в „Народній Волі" широкий репортаж під заголовком „Володимир Половчак відповідає Саманті Смит". (Пригадуєте, читачу, симпатичну американську дівчинку, яка разом зі своїми батьками стала інструментом пропагандистської машини каґебіста Андропова і своїми мандрівками та інтерв'ю насмішила усіх політично грамотних людей світу, а тепер, продовжуючи ганебну гру совєтської пропаґанди, ще й хоче на крові й поті невільників заробити добрі гроші?)

Читаємо інші статті:

Провідник „покутників" отець Поточняк помер після того, як його перевезли з карної в'язниці до лікарні, через брак... лікарської допомоги. (Це вам, дорогі читачі, про „свободу релігії" в СССР). „Американський щоденник пише про Україну", — читаємо заголовок. „Українські читачі 'Дейлі Нюз' повинні відгукнутися" — закликає газета „Свобода". (Це про наклепи на українські радіопередачі „Радіо „Свобода", про явний „український антисемітизм" на хвилях цієї радіостанції та про хвору фантазію, якогось професійного українофоба, що ще 30-го червня 1941 року (!) Дивізія „Галичина" увійшла до Львова (!), щоб ...дозволити українцям мордувати тисячі жидів на вулицях міста). „Ця стаття вимагає широкої і негайної протиакції", закликає стаття газети „Свобода", подаючи прізвище журналіста наклепника Лярса-Еріка Нелсона та адресу газети „Дейлі Нюз" (220 E. 42nd St., New York, N.Y. 10017).

Газета „Америка" з 31-го січня друкує велику й розумну статтю на цю тему під заголовком „Від антисемітизму почали, а на запереченні української самостійности скінчили". „Президент ЗСА Реґен солідаризується з українськими політичними в'язнями", красується заголовок в тому ж числі газети „Америка". В „Народній Волі" і в „Америці" друкуються два заклики — звернення в справі звільнення активістів боротьби за права людини Миколи Горбаля та Йосипа Зісельса Комітету Українців Канади і Американців в Обороні Людських Прав в Україні. Газета „Америка" друкує відозву Комітету Українських Політичних В'язнів, щоб колишні політичні в'язні гітлерівських тюрем і концтаборів об'єдналися і активізувалися для організованого виступу тепер і в майбутньому. „Треба масово домагатися Шевченківської поштової марки", закликають заголовки наших газет, а в статті „А боронитися таки можна" Ольга Кузьмович говорить про наклепницький зміст книжки Аллена Раєна „Тихі сусіди" та про те, що автор цього „тихого" пасквілю на українців хоче зробити його голосним, плянуючи, як він сам заявив, відбути ряд доповідей по американських університетах. „Отож, нам треба діяти негайно", — правильно каже О. Кузьмович. Але водночас (і зовсім не безпідставно) вона побоюється, що „після одного-двох протестів та щирого обурення в нашому вузькому колі ми і тим разом не здобудемося на суцільну, сильну і переконливу акцію".

Як би хотілося заперечити цій холодній реальності досвідченої журналістки. Але заперечити не можна, бо вона говорить правду, якщо дивитися на стан речей, якими вони є у нас сьогодні.

А все ж, який маємо вихід, що можна зробити позитивного замість нашого традиційного „не тратьте, куме, сили, спускайтеся на дно", жахнеться не байдужий до нашої боротьби читач.

На нашу думку, вихід є один: знаючи, що тільки червоному Кремлеві залежить на тому, щоб будь-якими засобами компромітувати українську еміґрацію, яка є для нього болячкою в печінці, і тому він знаходить наївних американських журналістів, які, може і не хотячи, стають через московську дезінформацію сліпими виконавцями волі Москви, ми мусимо протидіяти тим, що правильно, точно, організовано і вчасно говоритимемо правду про Україну та її народ. Тому нам негайно потрібно створити і утримувати на професійному рівні українську аґенцію для зв'язків із засобами масової інформації. Ця агенція мусіла б видавати професійні матеріяли про Україну та українців, інформувати терен і координувати акції з ним, співпрацювати тісно зі всіма, кому дорога українська справа, устабілізувати себе як достовірна установа і оперувати на доброму, наперед устаткованому кошторисі. Вона мусить мати безкоштовний, типу „800", телефонний номер і мусить бути спроможна спонтанно реаґувати на всі виступи преси, радіо та телебачення, які стосуються української справи.

Спеціялісти у нас є. То невже ж ми, українці діяспори, не спроможні створити такої, як повітря нам потрібної, установи? І то зараз, негайно! Ми гадаємо, що спроможні. Бо це вже не наші внутрішні забавки, а великий обов'язок. Не випадково українофобські пасквілі з'являються в пресі саме тепер. Всесильний КҐБ добре знає про успіхи наших всегромадських акцій останніх двох років: вшанування 7 мільйонів убитих штучно створеним голодом українців і протести проти русифікації України. Тепер ми дивимося на 40-річчя закінчення Другої світової війни, і червоний Кремль, звичайно, представлятиме лицарів українського підпілля і діючої УПА бандитами. Ми дивимося також на близький ювілей 1000-річчя нашого християнства, яке в нас москалі намагаються пограбувати. Словом, червоний Кремль перейшов до відкритого бою з нами і цей бій ми мусимо прийняти. Саме тому нам професійна аґенція зв'язків із засобами масової інформації потрібна не завтра, а сьогодні.

Юрій Р. Рибак

ЕТИКЕТА, ЖІНКИ ТА БИЗНЕС

Тяжко людині жити самітньою і тому вона шукає товариства, а щоб створити якнайбільш гармонійне співжиття, потребує триматися правил і форм доброї поведінки, цебто етикети. Зі словом етикета споріднюються інші слова і так: протокол відноситься до етикети у дипломатії, звичай означає продовження прийнятих товариських правил, а слово мода суґерує практику для нинішнього дня тільки.

У словнику зміни приходять поволі, так є теж з етикетою. У ЗСА традиційна етикета знайшлась під критикою побільшуючої сочки і закидів, що вона не є демократичною і її створено для відокремлення соціяльних кляс. І не дивно, бо, властиво, багачі формулювали правила, які найкраще відповідали їхньому стандартові життя. Правила доброї поведінки точно опрацьовано і були в них всі подробиці від телефону і весілля до похорону. З цієї ж ділянки появились, між іншим, дві авторитативні праці: книжка Емілі Пост з 1955 року мала понад 670 сторінок, а Емі Вандербілт у 1954 році для опису правильної поведінки потребувала 30 сторінок більше.

Від часу згаданих публікацій життя поплило новим руслом, і люди різних економічних кляс та етнічних груп змішуються товариськo щораз більше. І виринула потреба кращого зрозуміння сил, що кристалізують плюралістичну американську суспільність. Люди, що шукають за вказівками доброї поведінки в новому оточенні, здезорієнтовані, бо різні автори особистими поясненнями лише збільшують число правил для одної ситуації. Це можна б частинно пояснити і тим, що етикета вибирає існуючі гарні товариські правила поведінки і висловлює їх традиційним способом. У тому змислі, можна б сказати, що етикета — це неначе жива мова.

За останніх 25 років найбільші зміни у етикеті зайшли у відношенні між жінками і чоловіками. Згідно з традицією, чоловіки дивились на жінок згори, як на слабших істот, і тому і трактували їх із поблажливою чемністю. При цьому вони віддавали їм пошану, давали першенство і вважали, що мають ними опікуватися, як анголи хоронителі. Та прийшла зміна. Жіночий рух відкрив чоловікам очі, що прийшов час на рівноправне трактування у бизнесовому світі. Ця ситуація, одначе, здезорієнтувала осіб „старшої школи", які, не дивлячись на новий подих в етикеті, очікують ще далі традиційну чемність. Нині жінка може першою попрохати чоловіка на побачення, але мусить погодитись з новим правилом: хто запрошує, той платить рахунок !

У бизнесовій дійсності чемна поведінка є частиною неписаних правил, що зобов'язують усіх працівників. І вони мусять до цього звикнути, бо довкілля праці є інше ніж товариське. У деяких випадках прийнята поведінка у товаристві набирає у бюрі характер особистого відношення і лише викликує несмак.

Бизнесові манери є суто безособові, вони дуже часто опираються на протоколі, де нема упередження і різниці статі. Та попри своєї зовнішньої, непохитної об'єктивности; протокол віддзеркалює індивідуальні бажання керманичів. Ось деякі з них можуть настоювати на формальности і титулювати працівників „містер" і „міс" і дозволяють приходити до їхнього бюра тільки за попереднім зголошенням. Інші кличуть усіх працівників по-імені і дозволяють на кожночасні відвідини у бюрі без попереджень. І які б постанови не були, всі члени організації повинні тому підкорятися і не сміють творити своїх власних.

Жінки мають рівні або вищі позиції ніж чоловіки, і є рівноправними, — ставлять чоловіків у клопітливе становище. Тому побажано, щоб жінки проявляли ініціятиву і вияснювали, яку поведінку бажають супроти себе. Проте, це, на жаль, не так просто у практиці, бо жінкам бракує виховання у ініціятиві манер. Вони радше очікують на натяк з боку чоловіків і роблять це тому, щоб не давати почину до думання, що, мовляв, пробиваються силою вперед.

Під час звичайного бизнесового діловодства непотрібно жінкам чи чоловікам вставати з місць, коли інша особа входить до конференційної залі, бюра чи ресторану. Виїмок є лише тоді, коли ця особа має далеко вищу позицію ніж особа чи ціла група, що сидить. У бюрі жінка встає,

(Закінчення на стор. 4)

Теодор Терен-Юськів

А. Бриттан диригує американською оперою

Найкращим доказом, що нашому молодому диригентові Адріянові Бриттанові вдався виступ з концертом Мангеттенської симфонічної оркестри нещодавно, є те, що його знову запросили диригувати тою самою оркестрою. Ба, навіть у напрямі більш вимагаючім, бо проводити оперовим представленням. Мангеттенська музична школа вибрала майже ідеальний оперовий твір для студентського ансамблю, а саме: італійську: комічну оперу Ерманно Вольф Феррарі (1876 - 1948), співану по-англійськи, „Цікаві жінки" (Ди инквизитив вимен" чи по-італійськи „Le donne curiose"). Цей композитор, як і його прізвище доводить, німецько-італійського походження. Прожив він ціле своє життя у Венеції. Його опери не були ніколи такі популярні, як, скажім, Пуччіні, проте вони все таки є цінені і час від часу виринають у репертуарах оперових театрів. Ось недавно останню з його опер, зовсім невідомий, дуже цікавий, трагічний твір „Лукавий" (Sly") поставлено в Німеччині (Ганновер) та награно на платівки. І в американській пресі появились на цю оперу дуже похвальні рецензії.

Опера „Цікаві жінки", що своєю акцією сягає половини XVIII віку, оперта на конфлікті жінок з їхніми чоловіками, які заложили собі клюб, що до нього жінкам вступ заборонений. А жіноча цікавість — невмируща. Тому жінки викрадають ключі від своїх чоловіків, щоб їх у клюбі підглянути. Однак по підгляненні — розчарування, бо в клюбі нічого особливого не ділось. Тому наступає спільне веселе закінчення.

Треба признати, що з виведенням опери „Цікаві жінки", яка була дана аж тричі, Мангеттенській музичній школі таки пощастило. Декорації, що зображали над водою чарівну Венецію, як і костюми були стилеві і гарні. Звучання оркестри і хору під руководінням Бриттана було першорядне, часом навіть блискуче. Дехто зі солістів помітно вибивався понад загал співацьких адептів. Найкращою була ліричне сопрано Джіні Міллер в ролі закоханої Розаври, дочки одного з батьків в опері. Дальше її наречений, приємний тенор Бо Страп, в ролі Флорінда та ще одна сопраністка в ролі служниці Коломбіни, Роз Венто повинні бути додані до попередньої. Інші солісти, хоч і були свобідні в поведінці на сцені і акторсько випали зовсім сприємливо, голосово були менше цікаві (зрештою таких мало цікавих голосово співаків є і в Мет опері немало). Тут декому бракувало правильної постановки голосу, іншому лежала роля зависоко.

А. Бриттан, якого запрошено проводити оперою, не мав впливу на підбір співаків-солістів, проте як диригент виконав він своє завдання з великим успіхом. Передусім треба мати на увазі одну вельми важливу справу, а саме: коли він диригував там же симфонією Брамса чи концертом для оркестри Бартока, то ці композиції є награні на численних платівках і кожен диригент, як теж і Бриттан міг дещо взоруватись на них. Однак жадного платівкового награння „Цікавих жінок" немає досі. Значить уся музично-мистецька ідея та інтерпретація опери, це його власна, індивідуальна концепція. І вона випала стовідсотково переконливо. Бриттан був вповні свідомий того, чого він хотів і жадав від оркестри та співаків. На сцені не було жадного порушення темпів, будь-якої нерівности співів, чи музичного замішання. Хто чув передання опери „Отелло" з Мет опери в радіо 2-го лютого, то мусів завважити, як розїхався був хор з оркестрою. Тут нічого подібного не приключилось. Дует, квартет і кінцевий хор у знаменитій баркаролі визначились ритмічною гнучкістю, прецизією і принадністю виконання. Ми в жадному місці не могли дослухатись, щоб оркестра заглушувала співаків (це закид зазети „Ню Йорк Таймсу"). Навпаки та оркестра могла б бути хвилинами навіть дещо голоснішою, але вона була в зменшеному складі. Бриттан помахом рамен і грацією рук давав знак оркестрі, щоб у дуеті як музиканти, так і співаки дали зі себе більше ніжних почувань, а не звуку, як це суґерує рецензент згаданої газети. І все те Бриттан дуже чітко і успішно осягнув.

Ці останні рядки — це нав'язання до критики на цю оперу в „Ню Йорк Таймсі" з 3-го лютого ц.р. пера В. Крачфілда відносно диригування А. Бриттана цією оперою. І ми з прикрістю мусимо вважати писання рецензента Крачфілда не тільки яскраво тенденційним, але просто напастю на нашого молодого диригента. Знову комусь на заваді стає і цей молодий талановитий українець. А В. Крачфілд це той самий, що недавнечко в статті тієї ж газети про співачок натовк неймовірної саламахи. Він зробив відому сучасну співачку, мадярку Еву Мартон, жидівку Мрію Немет й інших слов'янськими співачками, за що відповідь йому одного зі знатоків не могла бути гостріша і обурливіша за його іґноранцію.

На всякий випадок, судячи по оплесках, публіка була дуже задоволена, до того і розбавлена, бо щиро посміялась у комічних сценах вистави. Дирекція школи радіє представленням теж. А. Бриттан зробив ще один вагомий крок диригента по ступенях мистецького поступу в гору.

МІТИ І ФАКТИ

VIII

П. Л.: — У міжвоєнній Варшаві були численні колонії: татарська, білоруська, російська, жидівська, українська, які вели барвисте життя у своєму середовищі. Зустрічалися в Східньому Інституті, де гладко розвалковували політичну майбутність Східньої Европи. На Варшавському університеті проф. Маєр Балабан викладав жидівську історію і культуру, а колишній міністер закордонних справ Гетьманської України, проф. Дорошенко, викладав українську історію. У 1937 році Ванда Пілсудська, дочка маршала, тоді студентка Варшавського університету, заявила пресі, що, коли в університеті буде встановлене лавкове ґетто, то вона сидітиме з жидівськими студентами в одній лавці. Була, отже, якась мінімальна противага до дискримінаційних тенденцій. Коли життя у Львові стало нестерпним, можна було завжди відпочити в Варшаві чи Кракові.

Є. Т.: — Дійсно, було трохи краще, ніж в інших дільницях Польщі. У Познані антижидівських виступів було досить багато, але водночас у таборі в Збоншиню, куди німці в 1938 році проганяли жидів з Райху, які мали польське громадянство, першим, хто прийшов їм з допомогою, був власник сусіднього маєтку, достарчивши їм харчі. Тільки, що це було в ситуації дійсно драматичній, бо тих 7,5 тисячі жидів були позбавлені засобів до життя. Німці прогнали їх через границю так, як їх взяли вночі з мешкань, часом без польських документів, з чого пізніше виринали окремі проблеми.

П. Л.: — Чи серед лівиці існували тоді шанси урегулювати ті запальні національностеві конфлікти? Леґально діяли ППС і, наприклад, жидівський „Бунд", а з другого боку, КПП і КПЗУ та КПЗБ. Чи також і там відсувано цю проблему на майбутнє в переконанні, що „переможна соціялістична революція сама розв'яже всі проблеми, з якими не могли собі порадити буржуазні суспільства"?

Є. Т.: — Наприклад, ППС з жидівським „Бундом" не співпрацювала. Алеж, не треба забувати, що існували теж націоналістичні рухи серед національних меншин. І це тоді утруднювало можливість розмов, зговорення. Наприклад, Жаботинський, визначний діяч сіоністичної партії, провадив реґулярні розмови з урядом у справі еміґрації жидів до Палестини. Сам він мешкав у Палестині, декілька разів приїздив до Польщі в роках 30-их, провадив розмови з Косьцялковським, бо хотів, щоб жиди виїхали до Палестини. В істоті речі, проблема зводилася до того, що в Польщі панував економічний застій, всім було затісно, не було для всіх праці. І що примітивніші середовища і політики гадали тоді, що як викопає сусіда, то буде йому краще. А тим часом сусіда не так легко було викопати, а подруге, коли його викопати, то це зовсім не значить, що буде краще. Бракувало, отже, певної генеральної розв'язки в соціяльно-економічній сфері, бракувало підставових реформ у цій ділянці життя.

П. Л.: — Чи ви не думаєте, що економічні реформи не розв'язували б, однак, національного питання в Польщі? Наприклад, литвинів у Вільні, тому їх так коротко тримали протягом всього міжвоєнного часу, бо влада побоювалася, що це місто схочуть вони колись прилучити до самостійної ковенської Литви, що польські права до Вільна є щонайменше контроверсійні, набуті силою, методою доконаних фактів. Це саме зі Східньою Галичиною, яку Польщі передала Рада Амбасадорів тільки у тимчасову адміністрацію, а опісля зобов'язала до признання автономного статусу. Тим часом, не тільки не виконано ті міжнародні зобов'язання, але зроблено Креси тереном польонізаційної акції.

Є. Т.: Очевидно, тяготіла над нами певна минувшина. Кінець-кінців, то ми розбили суверенну українську державу, позбавили її самостійности. У листопаді 1918 року у Львові постала Західньо-Українська Народна Республіка, яку ми розбили. Того нам українці ніколи не забули. То був дуже поважний факт, який опісля тяготів на наших взаєминах.

П.Л.: З нагоди 60-річчя відзначення самостійности проф. Кенєвіч виголосив доповідь, у якій сказав, що „найтрагічнішою в своїх далекосяжних наслідках виявилася польсько-українська боротьба за Львів". Які то були наслідки?

Є. Т.: — Наслідки цієї боротьби були трагічні для обидвох сторін. Пишуть про це, зрештою, не лише наші історики, але й українські еміґраційні історики. Постала українська держава у Львові і, кажучи правду, Західньо-Українська Народна Республіка в 1918 році була твором рівно добрим або рівно поганим, як постала польська держава, яка тоді також не мала ще земель із пруської займанщини, будучи в тракті поставання. Ця Народна Республіка була державою в зародку так, як і польська держава. Подібно, як у нас, там також був подібний хаос, подібно творяться адміністрація і армія, економічне життя і право. Польська держава була, однак, в остільки кращій ситуації, що мала власну репрезентацію в Парижі вже раніше і супроти того могла випередити будь-які заходи українців. І наші сусіди трактували цю українську державу вповні поважно, за що деякі мої товариші-історики мають претенсії до Масарика. З точки зору Чехо-Словаччини, таке становище було зовсім зрозуміле, бо Чехо-Словаччина мала двох сусідів і зовсім не було сказано, що Західня Українська Республіка мусить упасти. Було б каригідною помилкою Праги — поминаючи вже будь-які аспекти, які існували — поставити все на Варшаву, а злегковажити Львів. Бо нехай, однак, переможуть, — що ж тоді? Хибні рішення і орієнтації тяготіють тоді на спільних взаєминах.

(Продовження буде)

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, що новозеляндський прем'єр-міністер заявив був минулого тижня про свою добру волю полагодити спір, який заіснував між його урядом і З'єднаними Стейтами Америки і навіть сам заповів свої відвідини у Вашінґтоні літом цього року, Пентаґон, не маючи інших заряджень від президента Роналда Реґена про зміну політики, продовжує бойкотувати Нову Зеляндію. Прем'єр Дейвид Ленґ заявив журналістам, що Нова Зеляндія не отримала ані запрошення, ані повідомлення про дві чергові військові вправи і морські маневри американських і австралійських військ. Він однак переконаний, що його „принципова політика" вартує цього ризика і Нова Зеляндія буде боронити свої принципи в майбутньому.

Чи Ви зложили вже свій даток на УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ФОНД у 1985 році?
ВИШЛІТЬ ЙОГО НЕГАЙНО!

UKRAINIAN AMERICAN COORDINATING COUNCIL,
P.O. Box 1709, New York, N. Y. 10009

ПОВІДОМЛЯЄМО
ПРО ВІДКРИТТЯ НАШОЇ ДРУГОЇ ЛІКАРСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ

для обслуги пацієнтів у ділянці

ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ І КАРДІОЛОГІЇ
у повіті ЕССЕКС

при Roseland Surgical Center
556 Eagle Rock Ave.
Roseland, N. J.
Tel. 228-5198

Д-р Л. ЯВНИЙ, Д-р А. АНАСТАЗІЯДЕС
і Д-р А. БУРАЧИНСЬКИЙ

North Arlington Cardiology Associates PA.
62 Ridge Rd.
North Arlington, N. J. 07032
Tel. 991-8565

Пацієнтів принимається тільки у домовленім часі.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ МІННЕСОТА

запрошує громадянство на сходини присвячені темі:

„ЗМІНИ НАШОГО ЧАСУ"

ДОПОВІДАЧІ:

Інж. Олександер ПОЛЕЦЬ: „Зміна обличчя міста Міннеаполіс побудовою автостради" (Hgw 94).

Інж. Зенон СТЕПЧУК: „Фабрики у майбутньому", доповідь виголошена д-ром Юрієм ҐАМОТОЮ на науковій конференції ТУІА в Дітройті в листопаді 1984 року.

СУБОТА, 23-го ЛЮТОГО 1985 року.
Авдиторія школи св. Михаїла, 6-та год. вечора.

УВАГА УКРАЇНЦІ НЮАРКУ й ОКОЛИЦІ!

ІНІЦІЯТИВНИЙ КОМІТЕТ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ

Гарвардський Проєкт під протекторатом СКВУ в Нюарку й Околиці

просить усіх представників Організацій та поодиноких громадян на

ШИРШІ ГРОМАДСЬКІ НАРАДИ

ДЛЯ СТВОРЕННЯ МІСЦЕВОГО ВІДДІЛУ ЗГАДАНОГО КОМІТЕТУ,
які відбудуться в П'ЯТНИЦЮ, 22-го ЛЮТОГО 1985 р.
в приміщеннях Українського Народного Дому в Ірвінґтоні, при 140 Проспект Авеню.

з доповіддю виступить проф. О. Пріцак, директор УНІГУ

Початок о год. 7-ій вечора
Просимо про якнайчисленнішу участь.

За Ініціятивний Комітет:
Д-р Степан Ворох, Дамян Кордуба, Володимир Баранецький, Богдан Робак, Іван Я. Хамуляк

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ, Н. Й.

— ВЛАШТОВУЄ —

ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ

ЗА ПЕРШІСТЬ УСЦАК-у (Українського Спортового Центру Америки і Канади)

та МАНДРІВНУ ЧАШУ в пам'ять Д-ра МИРОСЛАВА ОРЛОВСЬКОГО

в СУБОТУ, 2-го БЕРЕЗНЯ 1985 р. на
Song Mt. Tully, N. Y., Highway No. 81, Exit 14, 15 **хвилин на південь від Сиракуз.**

СУБОТА, 2-го БЕРЕЗНЯ 1985 р. год. 8.30 рано видача чисел, а опісля великий крутобіг, чоловіки, жінки, сеніори, юнаки і юначки (14-18), хлопці і дівчата (9-14).
Год. 7-ма веч. БЕНКЕТ, роздача нагород у Best Western Northway Inn.

- **Зголошення змагунів (через Спортові Т-ва) з оплатою 15.00 дол. висилати на адресу:**
  George Popel, 68 Meadow Ave., Franklin Park, N. J. 08823
  Тел. (201) 297-0786
- **Приміщення замовляти індивідуально у** Best Western Northway Inn, 400 7th N. St., N. Syracuse, N. Y. 13212
  (315) 451-1511
- **При замовленні кімнати зазначити приналежність до** USClub

Щоб улегшити їзду на лещетарські змагання, любителям зимового спорту, в п'ятницю, 1-го березня 1985 року, о год. 7-ій веч. виїде автобус з-перед Народного Дому при 2-ій Авеню в Ню Йорку. Ціна подорожі в обидві сторорни для дорослих 30.00 дол. — для молоді і студентів 20.00 дол. Поворот в неділю, год. 9-та веч. Зголошення на автобус також у ЮРІЯ ПОПЕЛЯ.

УПРАВА КЛК

У ВІВТОРОК, 19-ГО лютого ц.р., у Відні, Австрія, розпочалась засекречена американсько-совєтська конференція для обговорення справ на Близькому Сході. Після п'ятигодинної вступної розмови між обидвома делеґаціями асистент державного секретаря Ричард Мирфі, голова американської делеґації, не бажав у розмові з кореспондентами коментувати цю справу і заявив, що після закінчення розмов, у Вашінгтоні і в Москві появляться спеціяльні комунікати. Делеґація ЗСА погодилася з пропозицією голови совєтської делеґації Владіміром Поляковим, щоб наради залишилися засекречені, аж до кінця розмов, а тоді уряди ЗСА і Совєтського Союзу хай самі займають до цього становище і дають пояснення. Політичні спостерігачі кажуть, що представники ЗСА і СССР вже перед тим зустрічалися на неформальних розмовах і обговорювали проблеми Близького Сходу.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Округи Лігай Веллі, Па.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

відбудуться

у неділю, 10-го березня 1985 р., о год. 3-ій по пол.
в залі Української Католицької Церкви
1826 Kenmore Avenue, BETHLEHEM, Pa.

з слідуючим порядком нарад:

1. Відкриття
2. Вибір президії
3. Відчитання протоколу з останніх Річних Зборів
4. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами
6. Уділення абсолюторії Управі
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Доповідь головного предсідника д-ра ІВАНА ФЛИСА
9. Схвалення пляну праці на 1985 рік
10. Внески і запити
11. Закриття зборів

До участи в зборах є запрошені і зобов'язані члени Окружної Управи та конвенційні делегати наступних Відділів:

44, 46, 47, 48, 124, 137, 143, 147, 151, 288, 318, 369 і 438

У Зборах візьмуть участь

д-р ІВАН О. ФЛИС, головний предсідник УНС
Анна Гарас, головна радна УНС

По нарадах буде ПЕРЕКУСКА

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ

Михайло Колодруб — *почесний голова*
Анна Пипюк — *почесна голова*
Анна Гарас — *голова*
Стефан Муха — *секретар укр. мови*
Анна Строт — *секретарка анг. мови*

Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу Філядельфійської Округи

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

у неділю, 17-го березня 1985 р., о год. 2-ій по пол.
в залі Дому Округи у Філядельфії, Па.
при 5004 Н. Олд Йорк Рд.

До участи в зборах є запрошені всі Відділові урядовці і конвенційні делегати наступних Відділів:

10, 32, 45, 62, 83, 95, 105, 116, 128, 153, 154, 156, 162, 163, 173, 216, 231, 237, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 269, 321, 324, 331, 339, 347, 352, 362, 375, 378, 397, 422, 424, 430 і 479

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття
2. Вибір Президії для переведення зборів
3. Вибір Номінаційної Комісії
4. Відчитання протоколу з попередніх зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами
7. Уділення абсолюторії уступаючій Управі
8. Вибір Управи і Контрольної Комісії на 1985 рік
9. Доповідь ВОЛОДИМИРА СОХАНА, головного секретаря УНС
10. Запити до представника Екзекутиви
11. Схвалення пляну праці на 1985 рік
12. Різні справи й закриття зборів

У зборах візьмуть участь

ВОЛОДИМИР СОХАН, головний секретар УНС
Степан Гавриш, головний організатор УНС
д-р Богдан Гнатюк, головний контролер УНС
Василь Пастушок, головний радний УНС

По нарадах буде перекуска-гостина для учасників зборів

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ

Петро Тарнавський, *голова*
Іван Данківський — *касир*
мґр Василь Колінко — *секретар*

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

має честь запросити Вас на доповідь

ВАЛЕНТИНИ ЮРЧЕНКО

на тему:

„З ДОСВІДУ ПРАЦІ НА ЗАВОДІ ВАЖКОЇ ІНДУСТРІЇ 1931-1941 РОКИ"

Доповідь з циклу „ХАРКІВСЬКІ ВИКЛАДИ"
НЕДІЛЯ, 3го БЕРЕЗНЯ 1985 р., 2-га год. дня.
Будинок Академії, 206 Захід, 100-та вул., Мангеттен, Н. Й.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

UFU Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

22-ге Січня в Ґлен Спей

Дай-то Боже нам це зрозуміти і спільною громадою, спільним фронтом іти до спільної мети, щоб будучі покоління могли жити і творити на своїй, не від кого незалежній Україні.

Не дивлячись на колючий холод, українці нашого села в Ґлен Спей громадно зібралися, щоб відмітити свято 22-го січня. Свято, підготоване нашим культурно-освітнім референтом Ярославою Гунчак, відкрив голова нашої громади д-р Олександер Ничка.

Привітавши присутніх і відмітивши значення 22-го січня для українців, д-р О. Ничка попросив до слова Михайла Озарука, який коротко і ефектовно з'ясував події і історичні обставини того часу.

Потім артистка-деклятор Галина Біровець майстерно продеклямувала вірш О. Олеся „Вона живе".

Місцевий хор, який з кожним виступом удосконалюється і міцніє під диригентурою інж. Осипа Гапія, відспівав три патріотичні пісні: „Гей, волинськими шляхами", „Вкраїно, Мати", „За тебе, Україно."

Закінчили академію „Ще не вмерла Україна" і якось душа знов збагатилася надією, що може хоч наші діти або внуки колись будуть у вільній Україні.

Людмила Гайдар

Перед виставкою М. Зубаря

Одною з найкольоритніших постатей української Філядельфії є маляр, кераміст, вітражист, що починав кар'єру мистця з церковної архітектури Марко Зубар.

Декому втаємниченому у тайни мистецтва знайома його робітня обставлена оригінально нестандартними меблями, важливішими з них є велика керамічна піч і безліч праць різних жанрів. Коли попадете до цього оригінального ательє, вас вразить спартанський спосіб життя мистця, сердечне прийняття і, понадусе, розмова на всі можливі теми, що торкаються здебільшого мистецтва, філософії, літератури, історії, розмова, що розвивається у спокійно пливучий струмок спостережень, роздумів, і ви зразу таки відриваєтесь від злободення нашого американського життя, щоб опинитися в країні чарів. Марка Зубаря можна назвати, без страху, що ви помішали жанри релігійним малярем. Не тому, що на його конто декілька розмальованих ним святинь і не тому, що саме тепер він продовжує надзвичайно новий і разом з тим старий як наша земля сорокпудовий керамічний твір—ікону хрищення України з постатями свв. Володимира і Ольги, митрополитом А. Шептицьким і багатьма іншими постатями нашого релігійного минулого що має стояти на городі однієї з наших католицьких церков, а тому, що для Зубаря мистецтво це молитва. За його висловом в уявному інтерв'ю з музою, мистецтво—Боже творіння. Бог це світ і всі види світу одухотворені найвищим світлом мистецтва. Для мистця воно Божа прикмета. Це умовне інтерв'ю ми прослухали в записі й кілька маркантних думок ми запам'ятали для себе, бо вони нам сподобалися як літературний вислів.

„Мене звикли називати мистцем. Може я й мистець а може не я, а моя піч, яка творить незбагненні ефекти по моїй, а може й по її, печі, волі. Тому ця моя піч заслуговує на це ім'я. Дивлюся на ікони. Дивлюся довго— це моя молитва. Лики святих це райські ворота, якими приходить до мене Бог. Я стаю зв'язковим через молитву—мистецтво кераміки... Нудно жити в сьогоднішньому світі. Немає з ким сперечатися, сваритися, тобто комунікуватися в такі хвилини, коли є велика потреба єднатися нам у справах важливіших від буденности... Космос це піч, а земля шматок глини. Господь мистецтво, що перетворило землю, залишаючи в ньому свій лик. Лик усюди..."

Зубар бачить Бога на тарілках, іконах, на рукотворних предметах нашого життя, що віддають нерукотворний лик Божий. Зубаря як мистця незвичайного не задовольняють звичайні стандарти наших галерій. Відкривають виставку скупими словами про те, хто, де і що творить. Люди оглядають образи, цікавляться цінами й розходяться потиснувши мистцеві руку мабуть з вдячности за приємно проведений момент, вирваний з нудної дійсности. Але це не повно. Мистець потребує як повітря, слів, виміни думок, слів, пов'язаних щасливо, або не дуже, в вінок розмов, порад, висловів, потребує сам висловити свої думки й досвіди перед людьми, які, так як і він, не хотять нудитись. Адже Бог сотворив Адама на те, щоб не бути самітнім і мати можливість сперечатися.

Приятелі М. Зубаря рішили знайти йому нагоду почути себе не тільки оригінальним мистцем, якому замовляють образи згаданих жанрів, а почути співзвучність в думанні в поглядах на життя на мистецтво, без якого немає життя, або є але дуже бідне, скупе, бо нудне.

Ця нагода трапиться вже небаром, бо в суботу, 23 лютого ц. р., в залях ОМУА в Домі ОУФР в Ню Йорку. В цю суботу буде відкриття вистави малярських і керамічних праць М. Зубаря і прийняття. В неділю, 24-го лютого, в 2-ій год. по полудні у великій залі згаданого будинку буде панель на тему „Боги і ми". Панель-дискусія порушить дуже актуальні сьогодні зв'язки нашої релігії з мистецтвом, з історією нашої старої віри й тисячоліттям нової.

В панелі виступлять три дискутанти: о. Сергій Кіндзерявий Пастухів, Слава Ґеруляк та Марко Зубар з коротким словом. Модератором панелю буде проф. Хозе Казанова. Властивими панелістами будуть приявні гості, які матимуть можливість висловитися на теми, які порушать вичислені мистці.

Колись, коли жив у Ню Йорку мистець В. Ласовський та д-р М. Кузьмович, ОМУА влаштовало вечори на теми модерного і старого мистецтва України. Вони мали великий успіх у нашої інтеліґентної публіки. Повторенням такого вечора на мистецькі теми згадані мистці порушать мертве плесо нашого завмираючого духового життя для потреб нашої громади, яка тужить до повноти духового життя.

Марко Зубар, як легендарний Стороженків „Марко Проклятий" товчеться по пеклу нецікавих буднів, може внесе він прояснення в деякій мірі і дасть нам відпочити від злободення. Тож слідкуймо за позначеним днем вистави і панелю, які започаткують, маємо надію, такі ж вечори в інших містах нашого поселення.

Оксана Керч

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

УРЯД ТАЇЛЯНДУ підтвердив, що в'єтнамські війська в Камбоджі, які ведуть бої з партизанськими загонами, вживають хемічну зброю і отруйний газ не тільки проти повстанців, але також проти цивільного населення, яке симпатизує з партизанами. Очевидно, головне командування в'єтнамської армії заперечило ці твердження назвавши їх „злобною пропагандою слуг капіталізму проти соціялістичного В'єтнаму." Таїляндці натомість заявили, що вони мають докази на це і можуть, якщо зайде така потреба, продемонструвати захоплену у прикордонній полосі в'єтнамську газову зброю.

ПОДЯКА

Дня 1-го листопада 1984 р.
по довгій і тяжкій недузі відійшов у Вічність та був похоронений 5-го листопада 84 р.
на Українському Православному цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку Н. Дж.
Мій Дорогий Муж

бл.п.
АЛЕКСАНДЕР КРАТКО

Складаю щиру подяку Високопреподобному отцю Михайлові Кучмякові, пароxові церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку Н. Дж., за переведення всіх Похоронних обрядів. З глибини серця дякую диригентові хору церкви св. І. Хрестителя в Нюарку, Пану М. Добошеві та Всім хористам, за так зворушливий і мистецький спів під час Панахиди Л. і Л. та Святої Літургії. Дякую за пожертви на Служби Божі, що їх зложили: Родина Татаренко, Род. Федун, Род. Псуй, Род. Макара, Род. Косаноцьких, Род. Басняк, Род. Боярський, Род. Дмитришин, Марійка Кольба з Родиною, Марія Роївська, Марія Загородна, Ярослав Цикий.

Дякую всім за квіти, та Всім, хто віддав Покійному Олесеві останню прислугу, особливо дякую п-ні Валі Іващенко, що зайнялась тризною, дякую за зложені співчуття усні, телефонічні, та 28 Відд. СУА і Суспільній Опіці за листовні співчуття в пам'ять Дорого Мужа Олеся. Як нев'янучий вінок складаю 200.00 дол. на виховання священиків Св. Василя у Стемфорді, та 50.00 дол. на Патріярший фонд.

В безмежному жалю
Дружина РОЗА

II КУРІНЬ УПС „ТІ, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ"

ділиться сумною вісткою зі своїми Членками і Пластовою Родиною, що дня 10-го лютого 1985 р. відійшла на Вічну Ватру

бл. п.
пл. сен. МОТРЯ НИНКА ЗАНКО

ПОХОРОНИ відбулися 16-го лютого 1985 р. на католицькому цвинтарі в N. Arlington, N.J.

Опечаленій Родині складаємо щирі співчуття.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА

ділиться з Членами Т-ва і Громадянством сумною вісткою, що 18-го лютого 1985 р. відійшла у Вічність

бл. п.
ЕВФРОЗИНА з Дориків ВИНАР

б. директорка Дівочої Школи ім. Б. Грінченка у Львові, дружина сл. п. директора Дівочої Гімназії УПТ ім. Кокорудза, професора Івана Винара

Опечаленим Синам, Професорам Любомирові і Богданові Винарам та Родині складаємо наші найглибші співчуття.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

ДРУЗІ і СПІВРОБІТНИКИ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в четвер, 24-го січня 1985 р., в Маямі, Фл., відійшла від нас на дев'ятдесят дев'ятому році життя наша Найдорожча Мама і Стрийна

бл. п.
ФРАНЦЕСКА ЗИБЛІКЕВИЧ

народжена 18-го грудня 1885 р. в Старому Самборі

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві Успення Пречистої Діви Марії у Маямі, 26-го січня 1985 р., а Тлінні Останки поховані на цвинтарі Кальварії в Ню Йорку, 2-го лютого 1985 р.

У глибокому смутку:

Дочка — ЄЛИЗАВЕТА в Маямі, Фл.
Стрийний — ЕВГЕН у Філядельфії, Па.
Пра-Стрийний — ІГОР з дружиною ВІРДЖІНІЄЮ у Вейкман, Огайо
Пра-Стрийний — ЕВГЕН з дружиною СТЕФАНІЄЮ і донею ГАЛИНОЮ у Марелтон, Н. Дж.

ANNUAL STATEMENT OF UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC. 1984

ASSETS:

*Bonds	38,455,837
*Common stocks	383,033
Mortgage loans on real estate	3,025,098
Certificate loans and liens	797,234
Cash on hand and on deposit	361,503
Other invested assets	8,000,000
Accident and health premiums due and unpaid	3,647
Life insurance premiums and annuity consideration deffered and uncollected	112,841
Investment income due and accrued	956,056
TOTAL:	52,095,252

*Assets are valued according to statutory requirements and the basis of Valuations prescibed by the National Association of Insurance Commissioners in the book "Valuations of Securities".

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

Aggregate reserve for life certificates and contracts	32,257,434
Aggregate reserve for accident and health certificates	16,528
Orphan's Fund liability	165,285
Supplementary contracts without life contingencies	12,442
Certificate and contract claims:	
Life	306,766
Accidental and health	
Provisions for refunds payable in following calendar year estimated amounts:	
Apportioned for payment to December 31, 1985	1,000,000
Premiums and annuity considerations received in advance less $ none discount; including $26,799 accident and health premiums	727,020
Commisions to fieldworkers due or accrued	104,269
General expenses due or accrued	305,337
Taxes, licenses and fees due or accrued	29,718
Net adjustment in assets & liabilities due to foreign exchange rate	1,387,584
Unearned investment income	67
Amount withheld or retained by Society as agent or trustee	5,263
Liability for benefits for employees and fieldworkers if not included above	5,353
Printing plant expenses due and unpaid	7,890
Mandatory securities valuations reserve	366,941
Unexpired subsciptions to Official Publication	51,485
Deficit net worth of subsidiary	263,016
TOTAL liabilities	37,012,402
Unassigned fund & special reserves	15,082,850
TOTAL:	**52,095,252**

GENERAL EXPENSES

	Insurance				
	Life	Accident & Health	Investment	Fraternal	Total
Salaries and wages	363,174	27,102	108,410	43,364	542,050
Insured benefit plans for employee	195,497				195,497
Legal fees and expenses	750				750
Medical examination fees	4,227				4,227
Fees of public accountants and consulting actuaries	21,833				21,833
Traveling expenses	24,756		2,250	18,004	45,010
Advertising	22,336			22,336	44,672
Postage, express, telegraph and telephone	24,037		9,614	14,422	48,074
Printing and stationery	23,449			23,499	46,898
Cost or depreciation of furniture and equipment	16,128				16,128
Rental of equipment	18,132				18,132
Lodge supplies less $ (none) from sales	380				380
Books and periodicals	2,033				2,033
Bureau and association dues	2,810				2,810
Insurance, except on real estate	24,697				24,697
Collection and bank service charges	23,042				23,042
Sundry general expenses	15,040				15,040
Refund of sundry expenses				(97,013)	(97,013)
Field conference other that local meeting				27,456	27,456
Official publication				363,866	363,866
Expenses of Supreme Lodge Meetings	19,630			19,630	39,261
Youth Sport Activities				5,289	5,289
Donations, Scholarships, Etc.				223,923	223,923
Convention Expenses				105,600	105,600
Real estate expenses			922,342		922,342
Investment expenses not included elsewhere			(200)		(200)
General Expenses Incurred	801,406	27,102	1,042,417	770,329	2,641,809
General Expenses unpaid December 31, previous year	10,783			200,000	210,783
General Expenses unpaid December 31, current year	5,337			300,000	305,337
General Expenses paid during year	**807,406**	**27,102**	**1,042,417**	**670,329**	**2,547,255**

TAXES, LICENSES AND FEES

	Insurance				
	Life	Accident & Health	Investment	Fraternal	Total
State insurance department licenses and fees	$11,630				$11,630
Other state taxes, incl 5,979 for Employee benefits	3,091	230	922	369	4,614
Federal taxes	33,666	2,512	10,049	4,019	50,248
All other taxes	4,024				4,024
Taxes, Licences and Fees Incurred	52,413	2,743	10,972	4,388	70,517
Taxes, licences and fees unpaid December 31, previous year	20,000				20,000
Taxes, licences and fees unpaid December 31, current year	27,749	298	1,193	477	29,718
Taxes, licences and fees paid during year	**44,664**	**2,444**	**9,779**	**3,911**	**60,799**

RECONCILIATION OF LEDGER ASSETS:

Increases in Ledger Assets:

Premiums on life health certificates & annuity considerations	$2,874,482
Accident and health cash premiums, including 5,316 certificate, membership and others fees	86,401
Amounts increasing Orphans Fund	5,403
Gross investment income	5,511,543
Income printing plant	1,056,391
Reinsurance exp. refund	117
From sale or maturity of ledger assets	1,142
Total increases in ledger assets	**$9,535,401**

Decreases in Ledger Assets:

Certificate and contract claims (life)	$1,758,472
Accident and health	10,000
Interest on certificate funds	910
Surrender values	487,294
Refunds to members	738,252
Total paid members and beneficiaries	**2,994,930**
Paid for claims on supplementary contracts without life contingencies	2,784

Commission to fieldworkers:

Life insurance and annuities	413,015
Accident and health	12,596
Total:	428,396
Decrease in Orhpans Fund	3,488
General expenses and fraternal payments	2,547,255
Decrease in escrow accounts	576
Taxes, licenses and fees	60,799
Printing plant expenses	1,056,727
From sale of maturity of ledger assets	40,971
By adjustment in book value of ledger assets	18,075
Total decreases in ledger assets:	**$7,151,222**

RECONCILIATION BETWEEN YEARS:

Amount of ledger assets December 31, of previous year	49,750,395
Increase (+) or decrease (-) in ledger assets during the year	+2,384,259
Total ledger assets December 31, of current year	**52,134,655**

REFUNDS TO MEMBERS

Apllied to pay renewal premiums	74
Paid in cash	738,178
Total	**738,252**
Provision for refunds payable in following calendar year	1,000,000
Previous year payable	750,000
TOTAL REFUND TO MEMBERS	**988,252**

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

Valuation Exhibit as December 31, 1984

Total admitted assets	$52,095,252
Llabilities & Unassigned Funds:	
Reserve for life certificate	32,257,434
Reserve for ADD certificates	16,528
Claim & accrued liabilities	4,738,440
Total liabilities	**37,012,402**
Margin of safety to certificate holders	**15,082,850**
TOTAL:	**52,095,252**

The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1984 was	140.75%
The ratio of interest earned on all funds during the year 1984 was	9.27%

(Signed by)

GEORGE SCHAUMANN, MAAA
CPS ACTUARIES
(Consulting Actuaries)

JOHN O. FLIS
Supreme President

ULANA M. DIACHUK
Supreme Treasurer

ЕТИКЕТА,...

(Закінчення зі стор. 2)

щоб привітати керманича, якого рідко зустрічає, клієнта, покупця або запрошеного гостя.

У ЗСА прийнятим поздоровленням у бизнесі є рукостискання. Жінки завжди стискали руку одна одній, однак, виявом злого виховання було, коли чоловік перший простягав руку. Здоровий розум диктує, що хто ближче до дверей, той їх відкриває і проходить. Але ні одна жінка не повинна бігти наперед і чекати, що хтось відкриє їй двері. Коли ж автомобіль є незамкнений, компетентна особа відкриває двері і всідає. Коли ж авто замкнене, водій відкриває двері для пасажира, а відтак іде на свій бік водія, і це без різниці на стать.

Нині етикета переживає перехід від одних правил до інших, що викликане змінами у відношенні між чоловіком і жінкою та рівноправністю. У цьому перехідному часі знавці радять підходити критично до автоматичного виконування пересталих правил етикети, а радше, залежно від обставин, думати, коли примінити найвідповіднішу поведінку.

Українці...

(Закінчення зі стор. 1)

йонів злотих, що становитиме 30% загальних коштів будови об'єкту;

• Покликано групу проєктантів для підготови технічно-економічних принципів та виконавської документації. Завершення документації передбачається до кінця березня 1985 року. Натомість початок будови гуртожитку плянується в другій половині 1985 року.

Громадський комітет будови гуртожитку при Початковій школі ім. Т. Шевченка в Білому Борі сердечно дякує дотеперішнім жертводавцям, а водночас звертається з гарячою просьбою до всіх, котрим близькі рідні справи, про фінансову підтримку для українських дітей в Польщі, які прагнуть рідним словом глибше пізнавати батьківську культуру та бути її майбутніми носіями.

Тільки громадським чином нас усіх можна здійснити цей прекрасний задум. Кожна, навіть найменша золотівка, є цінною, бо наближає термін реалізації інвестиції.

Громадський комітет будови гуртожитку зобов'язується на сторінках „Нашого Слова" систематично інформувати українську громаду про дальші заходи у справі здійснення будови інтернату".

Громадський комітет будови гуртожитку при Початковій школі No2 ім. Т. Шевченка в Білому Борі

Редакцію повідомляють з Вінніпеґу, Канада, що тамошня Суспільна Служба Українців Канади вже вислала на цю ціль кілька поважних сум долярів і плянує посилити цю поміч.

НАРАДИ В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон, Н. Дж. — У п'ятницю, 22-го лютого, о 7-ій годині вечора, тут в приміщенні Українського Народного Дому, при 140 Проспект авеню, відбудуться ширші громадські наради для створення місцевого відділу Ініціятивного комітету 1000-ліття Хрищення Руси-України. У нараді візьме участь і виступить з промовою проф. д-р Омелян Пріцак.

Ініціятивний комітет 1000-ліття Хрищення Руси- України та Гарвардський Проєкт під протекторатом СКВУ в Нюарку й околиці запрошують якнайширші кола української громади взяти учать в нараді.

Померла О. Дзуль-Звичайна

У вівторок, 8-го січня 1985 року, на Стетен Айленді, Н.Й., померла відома українська письменниця Олена Дзуль, що писала під літературним псевдонімом Олена Звичайна. Покійна жила самітньо, осторонь від української громади. Поки їй дозволяв стан здоров'я, вона приїжджала до української православної церкви Всіх Святих на 11-ій вулиці у Манґеттені. Після того, як їй стало тяжче доїжджати, вона перебувала у своїй хаті на Стетен Айленді в американському оточенні. Про її несподівану смерть ніхто не знав, за виїмком її сусідів американців, які близько з нею жили. Власне її сусіди американці повідомили о. Івана Ткачука, пароха української православної церкви, що на другий день Різдвяних свят, 8-го січня, несподівано померла Олена Дзуль.

Покійна Олена Звичайна, як розказував мені о. Іван Ткачук, надіслала йому ще різдвяно-святочні побажання з допискою про її дальші пляни. На жаль, нитка її життя раптово обірвалась.

У середу, 9-го січня ц.р., о. Іван Ткачук відправив Панахиду у присутності сусідів-американців Олени Звичайної та сказав прощальне слово, відмітивши її літературну творчість. Похорон відбувся в четвер, 10-го січня на Стетен Айленді з місцевого похоронного заведення Кейсі, при 350 Клосон авеню. Тому що св.п. Олена Звичайна і її муж Михайло Млаковий, який помер раніше, були в якійсь мірі пов'язані з Науковим Товариством ім. Шевченка з рамени канцелярії НТШ взяв участь у похоронах Микола Галів, бо голова д-р Ярослав Падох у справах НТШ виїхав до західніх стейтів ЗСА.

Похоронні обряди довершив о. І. Ткачук у названому похоронному заведенні при скромній участі двох американських родин. Олену Дзуль-Звичайну похоронено на цвинтарі Сілвер Мавнт на Стетен Айленді, при 918 Вікторія Булевард.

Як розказував о. І. Ткачук, коли св. п. Олена Звичайна була на цвинтарі в Бавнд Бруку і побачила всі ці коштовні пам'ятники, то сказала, що вона туди не належить, бо вона є Олена Звичайна. Тому Олена просила похоронити її на цвинтарі у Стетен Айленд і поставити на могилі звичайний залізний хрест, з чого бачимо, що покійна Олена Дзуль-Звичайна була дуже скромною людиною.

Не мав я щастя бути особисто знайомий з Покійною, хоч був знайомий з її багатою літературною творчістю. Побачив її вперше в незакритій домовині. Вона мала гарні риси обличчя і виглядала високо культурною жінкою.

Олена Звичайна належала до тих численних осіб, що пережили страшну добу сталінського терору. Її муж Михайло Дзуль був репресований і сидів на засланні. Покійна залишила багату літературну спадщину: „Золотий потічок" (1947), „Селянська санаторія" (1952), новеля „Миргородський ярмарок" (1953), „Оглянувшись назад" (1954), роман у двох томах „Страх" (1958), спільний твір Олени Звичайної з її мужем Михайлом Млаковим „Ворог народу" (у двох томах — 1966) і останній її твір, — повість, що появилася у 1984 році під назвою „Ти".

У творчості Олени Звичайної схоплене неймовірне життя у большевицькій дійсності. Деякі з її творів мають не тільки літературну, але й історично-документальну вартість. Олена Звичайна з почуттям та легкістю вміла передати читачам жах пережитого. На її літературну творчість відгукнулась позитивно літературна критика, як наприклад, видатний літературний критик Володимир Державин, проф. Григорій Ващенко й інші.

Хоч Олена Звичайна не бажала собі ні парадних похоронів, ні коштовних пам'ятників, але, — як глибоко віруюча жінка, українська патріотка, — скромного на могилі хреста, але створила собі сама пам'ятник, яким є її непересічна літературна творчість, через яку безперебійно пам'ять про неї буде іти з роду в рід.

Микола Галів

В Ню Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

В наслідок великих різниць антропогеографічного й геополітичного характеру доходило до щораз то глибшої диференціяції обох згаданих історичних процесів. Своїм вкладом у модерну українську національну історіографію М. Грушевський причинився дуже до покладення основ для дослідів над пра-й ранньо-руської-українською етноґенезою.

Після доповіді д-р Домбровський відповідав на запити. Це була остання доповідь в рамках відзначування 50-ліття смерти М. Грушевського, спонзорована згаданими обома науковими установами.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА 23-ГО ЛЮТОГО

Ню Йорк, Н.Й. Річні Загальні Збори Відд. 130 відбудуться в приміщенні пана А. Гнатишиного, 300 Е. 6 вулиця о год. 4-ій по полудні, у суботу дня 23 лютого 1985 року.

Юрій Юрків, секретар

● РОЗШУКИ ●

ДМИТРО ПАТЛАЧАК

пошукує брата, Ждан Дмитро, народжений в 1925 році в Любачівському повіті, село Синявка. Писати на адресу:

PETRO BAJKO
4110 LINCOLN AVE.
PARMA, OHIO 44134.